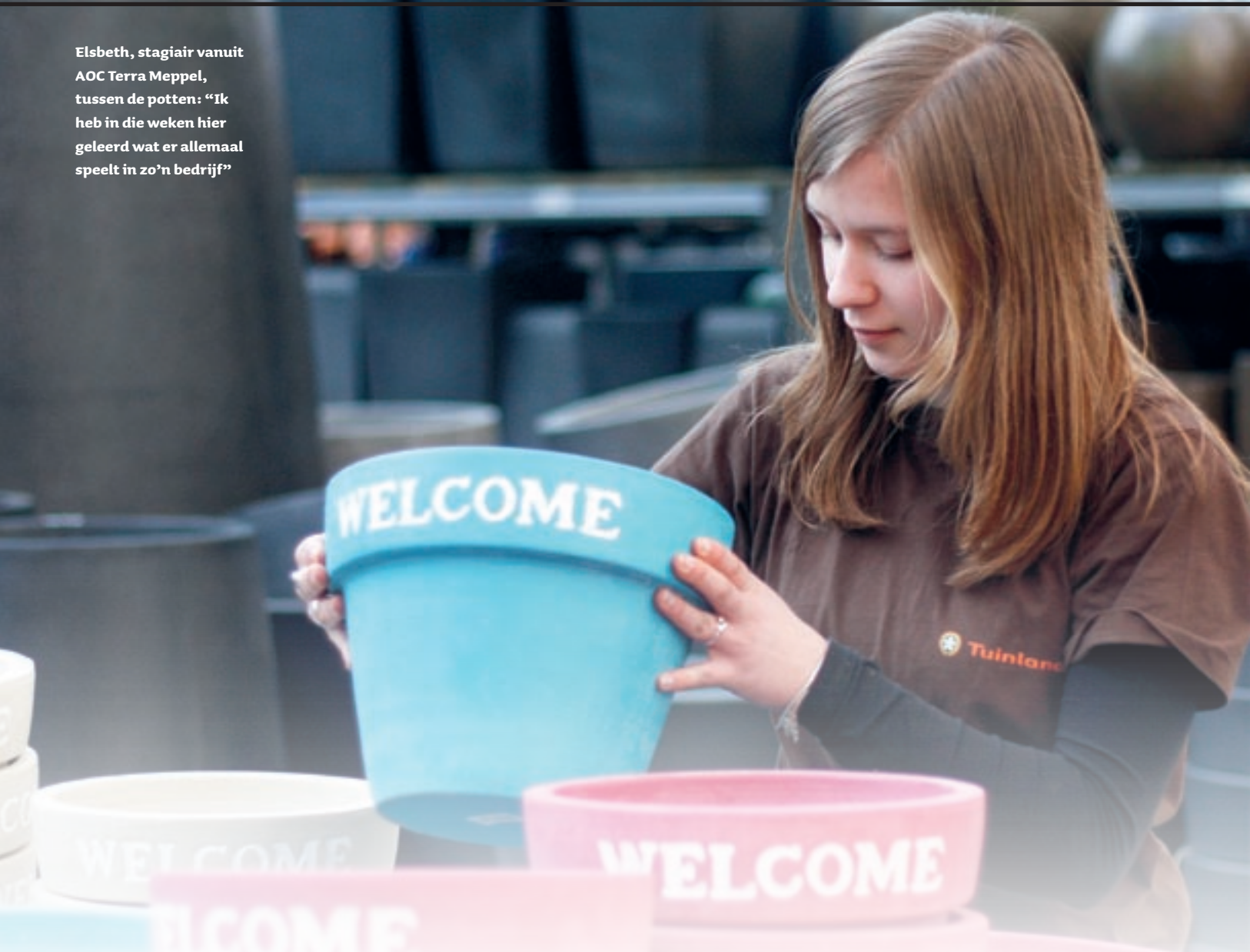

Elsbeth, stagiair vanuit AOC Terra Meppel, tussen de potten: "Ik heb in die weken hier geleerd wat er allemaal speelt in zo'n bedrijf"

Leerbedrijf van het jaar

Wat is het geheim?

Kim, bbl detailhandel op De Groene Welle, leert ook na vier jaar nog steeds bij

Leerbedrijf van het jaar is dit jaar een groen leerbedrijf. Voor het eerst sinds in 1996 de prijs werd ingesteld. Landelijk zijn er zo'n 200.000 leerbedrijven en bij Aequor staat daarvan ruim tien procent geregistreerd. Een jaar lang staan nu de schijnwerpers op Tuinland Zwolle, als voorbeeld voor andere leerbedrijven. 'Leren' heeft er een structurele plaats in de bedrijfsvoering.

TEKST EN
FOTOGRAFIE
ton van den Born

Kim van der Maat (20) werkt vandaag op de kamerplantafdeling. Ze helpt klanten, verzorgt de planten en pot ze op. Leuk werk, vindt ze. Tuinland Zwolle, leerbedrijf van het jaar biedt sowieso leuk en gevarieerd werk. Er is veel aandacht voor hen, vinden de stagiaires.

Kim doet bbl detailhandel. Ze is derdejaars en gaat een dag in de

week naar De Groene Welle. Elsbeth Dokter (19) zit achter een computer in een kantoor met veel inloop, bezigt met een schoolopdracht. Dit is een van haar laatste stages voor haar vierjarige opleiding diervverzorging bij AOC Terra in Meppel. Jantine Klomp (22) is stagiair vanuit het Cibap, een creatieve mbo-opleiding in Zwolle. Alle drie hebben ze een T-shirt aan met achterop 'leerling', ongeveer zoals de L op een lesauto. Handig voor klanten en ook voor andere Tuinlandmedewerkers. Die weten: deze mensen zijn hier om te leren.

Tuinland besteedt veel aandacht aan leren. Ze werd leerbedrijf van het jaar voor de groene sectoren en vervolgens zelfs leerbedrijf van het jaar voor alle sectoren. Die prijs werd 1 februari toegekend. Overal hangen nu bordjes 'Tuinland is leerbedrijf van het jaar'. Een heel jaar lang.

Wat maakt het leerklimaat hier zo bijzonder? Waar kunnen andere leerbedrijven een voorbeeld aan nemen? Dat wil ik ontdekken. Alie van Zoelen, sectorleider hardware, en Wim Mars, sectorleider groen, vertellen erover. Zij zijn verantwoordelijk voor de voorraad en het sortiment, en voor de planning van het

personeel. Ook bedrijfsleider Han Schmidt komt even langs op het kantoor.

Elke stagiair krijgt een persoonlijke begeleider toegewezen. Steun en vraagbaak voor de hele stageperiode. Dat is een van de twintig werknemers die bij Tuinland zijn opgeleid tot praktijkopleider. Er zijn ook steeds zo'n twintig stagiaires. Voor veel van hen is het even wennen, zegt Van Zoelen. Soms is het hun eerste werkervaring; ze maken werkdagen van 9 tot 6; met veel lopen, zoeken, sjouwen, ontdekken. En voortdurend zijn er klanten.

Ochtendgebed

De stagiaires komen van verschillende opleidingen en verschillende aoc's en roc's. Soms komen ze uit speciaal onderwijs en vaak ook van de opleiding Tuincentrum bij De Groene Welle. Met dat aoc loopt een project 'beroepsonderwijs in bedrijf' waarin zestien vmbo'ers elke dinsdag komen 'proeven'. Dan zijn er de snuffelstages voor vmbo en de maatschappelijke stages. Sommige leerlingen zijn er maar even en andere komen maandenlang of zelfs een paar jaar. Zoals Kim.

"Het is een grote, gezellige club", vertelt zij, 'allround medewerker'.

Tuinland Zwolle

De oorsprong van Tuinland ligt in de zaadhandel, in 1919. De zaadhandel werd uitgebreid met perkplanten en kamerplanten tot er in 1968 een tuincentrum ontstond. Dit tuincentrum heet sinds 2004 Tuinland. Het centrale kantoor is in Assen en er zijn filialen in Zwolle, Groningen en Wilp.

Tuinland Zwolle, 93 medewerkers, werd in het voorjaar van 2009 voorgedragen voor groen leerbedrijf van het jaar door een bedrijfsadviseur van Aequor. Samen met verschillende andere groenbedrijven. Na jurering werd het bedrijf 9 juni 2009 bij het kenniscentrum verkozen. Tuinland Zwolle slaagt erin, aldus de jury, om economisch denken, efficiënt werken en maatschappelijk verantwoord ondernemen te combineren met zeer gestructureerd werken en leren. Tuinland biedt een open en sociale cultuur, veel variatie in werkzaamheden en mogelijkheden voor ontwikkeling.

Het model van Tuinland Zwolle, met twintig praktijkopleiders waarvan er tien ook een assessorentraining hebben gevolgd en er ook proeven van bekwaamheid kunnen worden afgenomen, houdt in dat 'leren' een structurele plaats heeft in de bedrijfsvoering. Vooraf wordt met elke stagiair in een soort sollicitatiegesprek gesproken over motivatie, verwachtingen, leerdoelen en opdrachten.

Het bedrijf was vervolgens vanuit Aequor kandidaat voor de nationale titel Beste Leerbedrijf 2009, samen met de gekozen leerbedrijven bij kenniscentra Fundeon (bouw en infra) en Kenwerk (horeca, recreatie en facilitaire dienstverlening). Tuinland Zwolle ontving 26 november de visitatiecommissie van Colo. Die kreeg een goede indruk van de kwaliteit van het praktijkleren en de inzet van de praktijkopleiders. Op 1 februari werd bekend gemaakt, tijdens een verkiezingsbijeenkomst in de Tweede Kamer, dat Tuinland Zwolle een jaar lang die titel mag dragen.

"Om 10 voor 9 hebben we altijd 'ochtendgebed', zo noemen we dat. Dan hoor je wat je gaat doen. De stagiaires worden verdeeld en als er iets belangrijks is, wordt dat verteld." Ze heeft regelmatig een gesprek met haar persoonlijk begeleider bij Tuinland. "Als er wat is, kan ik naar haar toe." Van haar begeleider van school verwacht ze contact en belangstelling. "Dat is er wel; daar kan ik ook altijd heen."

Ze vindt het fijn als het 'lekker druk' is. En ze doet met veel plezier de kassa of het tuincafé. Ook 'perk' is altijd leuk. En de snijbloemen. Zelfs na vier jaar leert ze nog nieuwe dingen. "Het meeste weet je wel, maar er komen steeds nieuwe

producten. Of je leert beter hoe je met klanten omgaat."

Elsbeth vertelt dat ze veel stages had gelopen voor diervoorzorging, maar graag nog in een andere hoek wilde kijken. "Ik weet niet zeker of ik mijn hele leven in de diervoorzorging wil werken." Ze kon hierheen omdat er een dierenwinkel is. Daar heeft ze een dagje gezeten, maar ze heeft ook op heel andere plaatsen gewerkt. "Hierna doe ik nog een stage bij het dolfinarium in Harderwijk. Daar zou ik graag blijven hangen."

Het bevalt goed. Het leukste vindt Elsbeth de sfeerafdeling, met allemaal leuke dingen voor in huis. "Maar vooral de afwisseling is prettig. Ik krijg verder tijd om aan mijn

schoolopdracht te werken en je kunt van alles vragen wat je wilt, bijvoorbeeld over de administratie. Bij andere stages moest het vaak heel snel: dieren voederen en schoonmaken. Dan was er geen tijd meer om vragen te stellen. Ik heb in die weken hier geleerd wat er allemaal speelt in zo'n bedrijf. Dat je bijvoorbeeld ook met derving te maken hebt. Tuinland biedt echt een goede inkijk."

De stage van Jantine gaat vooral om productpresentatie. "De stijl van Tuinland is groot, stoer en strak", vertelt ze. Ze maakt oefenpresentaties en die worden dan beoordeeld en besproken. "Ik ben wel trots als ze positief reageren; dat geeft voldoening."

Bedrijfstrots

De verkiezing leerbedrijf van het jaar wil betrokkenheid van leerbedrijven bij de opleiding stimuleren. "Het voelt als erkenning van onze inzet", zegt Mars. Het geheim? "Dat we de leerlingen serieus nemen, veel aandacht geven en dat ze fouten mogen maken. Ze kunnen bij ons ook aangeven wat ze willen leren."

De stagiaires krijgen veel inkijk in logistiek en administratie. Ze leren hoe je producten prijst en ze zo goed mogelijk kunt presenteren. Ze mogen mee naar de leverancier. Ze kunnen ook leren hoe je met klanten omgaat en hoe je ze bedient in het tuincafé. Je kunt bij de snijbloemen, de perkplanten, de buitenpotterrie, het aquarium, de heesters, de kamerplanten of de decoratie. "De stagiaires zijn heel verschillend. De een is heel nieuwsgierig, een ander wil gewoon zijn werk doen en weer een ander wil zoveel mogelijk variatie."

Of je praktijkopleider wilt worden, is een keuze die elke Tuinland-

medewerker mag maken. “Als het je ding niet is, stagiaires begeleiden, hoeft het niet”, zegt Van Zoelen.

“Maar voor sommigen is het een uitdaging; ze kunnen zich zo ook zelf ontwikkelen. Het is een hele stap om niet alleen verantwoordelijk te zijn voor bijvoorbeeld de buitenpoten, maar ook voor de leerervaringen van een stagiair.” Ze heeft zelf ervaring in de zorg; dat geeft handvatten voor begeleiding van leerlingen uit het speciaal onderwijs of bij stagiaires die problemen hebben.

“We blijven een commercieel bedrijf”, zegt Schmidt. “Stagiaires zijn ook gewoon handjes, maar we steken er wel tijd in. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is voor ons belangrijk. Het draagt bij aan toekomstig personeel, maar het geeft ook een bepaalde bedrijfstrots. We zijn niet alleen bezig met producten, maar ook met de mensen.”

Van Zoelen leidt me door de opslagruimte van het tuincentrum. “Waar ik blij van word? Als je ziet dat leerlingen een hartstikke goede stage hebben gedaan en tevreden

weggaan. Je ziet ze soms echt groeien. Je kunt ze zelfvertrouwen meegeven. Dat is mooi. Voor sommige leerlingen is het best eng als ze nog nooit in een bedrijf gewerkt heb-

ben. Zodra ze dan weer op school komen, kennen docenten ze bijna niet terug. Op school zijn ze soms lastig, maar hier krijgen ze motivatie.”

De stage van Jantine, stagiair vanuit Cibap, gaat vooral over productpresentaties

advertentie

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

We adviseren, trainen, organiseren conferenties, publiceren en doen onderzoek.

Zo stimuleren we scholen om hun ambities te realiseren. Met blijvend resultaat.

CPS Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl